

Štajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 krone, za pol in četrt
leta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron; za
drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost poštni-
ne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in upravn-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slojše štev. 3.



Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 32

V Ptuj v nedeljo dne 6. avgusta 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri-
loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Prvaki proti Avstriji.

„W. r. d. Korrespondenz“ prinesla
je te dni pod naslovom „Ein südslawi-
sches Attentat auf Österreich“ za-
nimiv članek, katerega so tudi razni drugi
veliki listi ponatisnili. Ta članek dokazuje prav
jasno staro našo trditev, da se goji v vrstah
petovih slovensko-prvaških krogih veleizdajalska
in obenem protiaustrijska načela. Že zaradi tega
hočemo poglobitve točke iz tega pomembnega
članka ponatisniti.

V jugoslovanskem taboru zgodilo se je v
nedolgem času nekaj dogodkov, ki se jih ne sme
prezreti in podceniti. Medtem ko se hrvaški
Tomašič z ustanovitvijo nove vladine stranke
na nove volitve v hrvaški sabor pripravlja, so
se pogajanja med liberalno hrvaško-srbsko koa-
likcijo ter med klerikalnimi skupinami hrvaške
stranke prava gledé volilne zveze proti banu
zgodila. Skupine stranke prava so tako zvezo
sklenile. Obenem so pa sklenile na konferenci
hrvaškimi pristaši državnopravne stranke v
Dalmaciji in Istriji ter zastopniki kle-
rikalne hrvaške stranke v Bozni, da se obe
skupini stranke na Hrvaškem združiti in kot
popolnoma samostojna stranka v volilni boj
vstopiti. Sklenili so tudi skupno organizacijo
tudi, ki stojijo na stališču državnopravne stranke.
Ta stranka pa zahteva trializem, to se
pazi z druženje jugoslovanskih de-
jav v državi. V ta namen se ustanovi iz-
redni odbor iz 6 delegatov iz Hrvaške in
3 delegatov isterskih, dalmatinskih ter bo-
narskih Hrvatov; ta odbor hoče potem skupno
slovensko-prvaškimi zastopniki
trializem delovati.

To je prvi slučaj, da posegajo politične
organizacije iz ene polovice države v drugo, kar
je tudi proti obstoječim postavnim
določbam. Da se ti ljudje javno brez pomi-
sleka čez državne meje združujejo, dokazuje pač
da smatrajo čas za primeren, pričeti s
krepkim delom za lastno jugoslovansko državo.

Opomniti je, da je vodja slovenskih kleri-
kalcev dr. Šušteršič že pred volitvami v Dalma-
cijo pogajanja s tamošnjimi hrvaškimi voditelji
uradil. V državnem zboru pa so napravili
slovensko-klerikalno-hrvaški klub, v katerega
so pristopili tudi klerikalni Hrvati iz Dalmacije.

Namen slovenskih klerikalcev je torej, ne
samo Dalmacijo, marveč tudi Primorsko, nadalje
Trst, Kranjsko in spodnji del Štajerske ter Ko-
rške odtrgati od Avstrije. To si treba zapomniti
in proti temu je potreben najodločnejši odpor.

Mi nimamo temu članku ničesar pristaviti.
Kmetje in sploh volilci zdaj dobro vidijo, da se
jih hoče od strani prvaških klerikalcev edino v
protiaustrijske namene izrabljati.

Politični pregled.

Državni zbor je šel torej zopet na počit-
nice in poslanci so se oddahnili. Mnogo se v
tem kratkem času seveda ni moglo napraviti.

Ali to se pač vidi, da je pri veliki množini
poslancev resno voljo za delo opaziti. In tega
nismo pri naših poslancih navajeni. Zadnja seja
bila je grozovito burna; nekaj viharja in kri-
čanja pa mora biti v tej zbornici. Slo se je
namreč za predloge draginjskega odseka.
socialni demokratije so pri temu predlagali, da
naj se dovoli neomejeni uvoz prekomorskega
tujega mesa. Ta predlog seveda ni imel resne
podlage, kajti tak sklep bi našo domačo živino-
rejo naravnost uničil. Predlog je bil tudi z 251
proti 174 glasovi odklonjen. Potem je prišel
predlog dr. Stözl na glasovanje; v tem se za-
hteva uvoz prekomorskega mesa po potrebi. Ali
tudi ta predlog je bil z 191 proti 182 glasovi
odklonjen. To pa je socialiste in druge zastop-
nike mestnega prebivalstva hudo razburilo in
nastal je vihar, da je moral predsednik sejo
prekiniti. Predlog dr. Stözl prišel boče ob
drugi priložnosti zopet na glasovanje. V ostalem
ni zbornica važnejših sklepov sprejela. Šele za
poletnimi počitnicami boče boj pričel. Poroča
se, da stopi državni zbor šele v drugi polovici
septembra zopet skupaj.

Moč strank v novem parlamentu kažejo
zdaj seldeče številke natanko. Da se vidi napre-
dek ali nazadovanje posameznih strank, obja-
vimo tudi številke iz leta 1907. Posamezne
stranke imajo torej sledeče število poslancev:

	1907	1911
Staročehi	6	—
Zionisti (judi)	5	1
Srbi	2	2
Starorusini	5	2
Nemški delavci	—	3
Vsenemci	3	4
Liberalni Slovenci	6	4
Brez stranke	6	3
Rumuni	4	5
Liberalni Italijani	5	6
Klerikalni Čehi	17	7
Poljski narodnjaki	14	10
Klerikalni Italijani	9	10
Hrvati	11	11
Poljski demokrati	23	14
Radikalni Čehi	10	17
Nemški radikalci	15	20
Klerikalni Slovenci	18	20
Mladočehi	20	20
Nemški naprednjaki	21	20
Poljska ljudska stranka	17	24
Klerikalni Poljaki	16	25
Mladorusini	25	28
Nemški kmetje	29	32
Češki kmetje	29	38
Nemška ljudska stranka	17	32
Krščanski socialci	96	76
Socialni demokrati	87	82
	516	516

Poslanci po poklicih. V državnem zboru je
516 mandatov; sedaj je 511 poslancev izvoljenih.
Od teh je: 1 aktivni minister, 9 bivših mini-
strov, 59 advokatov, 59 časnika, 22 duhov-
nika, 40 profesorjev, 10 učiteljev, 9 zdravnikov,
1 slikar, 21 sodnikov, 5 političnih uradnikov,
41 javnih uradnikov, 36 privatnih uradnikov,
11 županov, 1 obč. svetovalec, 1 oficir, 7 tr-
govcev, 1 delavec, 14 industrijalcev, 8 tehnikov,

22 obrtnikov, 9 deželnih poslancev, 120 po-
sestnikov, 3 privatnih.

Cesarskih manevrov se cesar letos zaradi
visoke svoje starosti ne boče udeležil. Program
za cesarske manevre se boče šele natanko
določil.

Garnizijske spremembe l. 1912 so deloma že
določene. Dunajska infanterijska regimenta 19 in
32 prideta v Gorico in na Tolmino, 97. inf.
regiment pa, ki je že 14 let v Trstu, pride v
Brod. Nadalje pride 11. dragonski regiment iz
Mitrovice na Koroško in boče štabna ščacija v
Celovcu.

Kanal in električno podjetje na spodnjem dravskem polju.

Mesece sem že širi se hoté in nehoté po
dravskem polju brezpotrebno razburjenje. Gré
se namreč za načrte velikanskega električ-
nega podjetja „Poetovio“, ki bi
imelo v slučaju uresničenja naravnost nedogledni
gospodarski pomen za celi ptujski okraj. V ta-
kih velikih vprašanjah seveda ne pomaga na-
vadno mlatenje praznih besed. Taka podjetja
treba preštudirati in od vseh strani premisliti,
predno se o njih sodbo izreče. Mi se doslej
nismo s to zadevo pečali, ker nismo hoteli no-
benega vznemirjenja krivi biti. Ali zdaj so se
trezni in pametni prebivalci že pomirili in zato
je treba jasno govoriti. Časnikarsko prepiranje
ne boče ničesar proti in ničesar za podjetje
storilo. Mi se vsled tega v tak prepir tudi vti-
kali ne bodemo. Ali ker se že od raznih strani
le „napake“ in domišljeno „škodo“, ki bi jo
baje to podjetje povzročilo, naglašajo, hočemo mi
drugo stran pregledati. Vprašati se hočemo nam-
reč, koliko in kakšne koristi bi to
velikansko podjetje za splošnost
napravilo. Premislimo torej mirno in pa-
metno, predno da sodimo.

Iz celega srca in polnega prepričanja trdimo,
da bi bilo to podjetje naravnost velikans-
kega gospodarskega pomena in
dobička za dravsko polje in v
splošnem za celi okraj. V dokaz tej
trditvi naj navedemo le nekaj točk:

1. Drava dela že skozi desetletja in stoletja
veliko škodo. Zlasti hudo občutijo to škodo pre-
bivalci občin Verstje, Spuhlja, Sabov-
ci, sv. Marko, Novaves. Kolikokrat se je
že izrazilo željo in prosilo na vseh krajih in
koncih, da bi oblast bregove Drave primerno
uredila in zavarovala ter s tem večno oškodov-
vanje posestev preprečila. Vse je bilo zamanj.
Ako bi se pa električno podjetje uresničilo, bi
moralo tudi iz lastnih interesov in iz lastnih
sredstev bregove zavarovati. Podjetje bi moralo
bregove urediti, da svoje lastne zgradbe pred
škodo zavaruje. S tem pa bi imele omenjene
občine že veliki dobiček, kar si vsak lahko sam
izračuna.

2. Velika potreba za tamošnje kraje je tudi
most čez Dravo v Sturmovcih, ka-
terege prebivalstvo že jako dolgo želi in prosi.
Doslej seveda ni bilo prav nobenega upanja,
da bi se tak velepotrebni most uresničil. Ali